

Inkt en papier voor printers

Witte producten?

Je hebt een printer van merk X gekocht. Koop je dan ook inkt (en misschien zelfs papier) van datzelfde merk X? Of doe je liever niet moeilijk, en print je gewoon op merkloos wit A4-kopieerpapier uit de supermarkt? Is er een verschil tussen de verschillende soorten en merken papier? En gebruik je het best inkt van een minder bekend merk of inkt van je eigen printerfabrikant? Clickx deed de grote 'consumables'-test.

Als je door de supermarkt struikt, zie je allerlei 'printerconsumables' in de rekken liggen, soms letterlijk en figuurlijk witte producten. Uiteraard is er het gewone witte A4-papier van 80 g/m², maar vaak vind je ook glanzend fotopapier voor inkjets van uiteenlopende merken. Je kan ook inktcassettes in de supermarktrekken vinden. Maar hoe je dan niet per se inktcartridges van het printermerk zelf te kopen? En de toners voor laserprinters? Vele gebruikers hebben de gewoonte nieuwe toners gewoon van het printermerk te kopen. Maar soms vind je ook toners van andere merken. Moet je die links laten liggen of juist niet? En hoe zit het met het opnieuw vullen van inktpatronen en toners? Kan je dat zelf of wordt het een hele knoeiboel? En is het afdrukresultaat even goed? Allemaal vragen waar we in dit artikel een antwoord op proberen te geven.

PAPIERSLAG

Je kan de verschillende soorten papier natuurlijk maar op één manier testen: door erop te printen. We besloten ons te beperken tot de drie waarschijnlijk meest gekochte en gebruikte printermerken: Canon, Epson en HP. Van die merken kozen we telkens één printer, ook weer een veel verkocht en gebruikt model. Voor Canon kozen

we de S900, voor Epson de Stylus Photo 915 en voor HP de Photosmart 7550. De printers sloten we aan op een systeem met Windows XP en voorzien van de recentste drivers. We ontvingen van tien merken, waaronder Canon, Epson en HP zelf, ruim veertig verschillende soorten papier, gaande van gewoon wit fotokopieerpapier over zwaar hoogglanzend fotopapier tot transparanten voor overheadprojectoren. Een aantal papierfabrikanten bezorgden ons ook verschillende soorten etiketten en enkelen verleidden ons zelfs met 'banner'-papier ('banner' is Engels voor wimpel of vaandel) en speciaal transferpapier, om afdrukken op T-shirts over te zetten. Bij het HP vaandelpapier zit overigens speciale software waarmee je de vaandels zelf ontwerpt. Daarnaast vonden we nog speciale

soorten papier waarop je je eigen wenskaarten en visitekaartjes kan afdrukken.

Glossy en glossy is twee

Elke printer werd getrakteerd op elke papiersoort, en we drukten telkens dezelfde testafbeelding af. De printerdriver stelden we in op automatische kleureselectie en voor de rest kozen we in de software de papiersoort die het meest overeenkwam met het papier dat we wilden testen. Bij twijfel over de meest geschikte papierinstelling in de printerdriver, hebben we gewoon verschillende afdrukken met verschillende instellingen uitgeprobeerd en daar dan de beste uit gekozen. Het probleem stelde zich overigens geregeld. De meeste printerdrivers kennen namelijk heel wat papiersoorten, maar de door de printerfabrikant gekozen benamingen zijn meestal alleen terug te vinden op het eigen papier. Andere papierfabrikanten noemen hun papier anders, en dan moet je soms even zoeken naar de juiste instelling. Zo heeft de printer van HP onder meer instellingen voor 'Premium Photo Plus' en 'Premium Glossy Plus'. Dat zijn twee courante papiersoorten van HP, maar welke daarvan moet je kiezen voor het 'Glossy Inktjet Papier' en 'Glossy Fotopapier' van de Nederlandse firma Hema? Of begin maar 'ns te zoeken naar de verschillen bij Epson tussen 'Photo Quality Glossy Film', 'Photo Quality Glossy Paper' en 'Photo Quality Ink Jet Paper'.

Een mogelijke oplossing zit hem in het papiergewicht. Zoek op de website van de printerfabrikant naar de papiersoorten die hij levert, en noteer van elke soort het papiergewicht in g/m², en kijk ook of het een matte of glanzende soort is. Als je nu papier van een andere fabrikant wil gebruiken, vergelijk dan die specificaties met het papier bij jouw printerfabrikant. De naam die het dichtste de specificaties benadert, kies je in de printerdriver.

Het gewone witte papier van 80 g/m² probeerden we ook uit op de kleinste telg van de HP laserprinterfamilie (de HP LaserJet 1000), maar net zoals bij de inkjetprinters was ook hier geen verschil te ontdekken tussen de afdrucken op verschillende papiersoorten. Als het papiergewicht omhoog ging, was er natuurlijk wel een verschil zichtbaar. 90 g/m² leverde een duidelijk zichtbaar betere afdruk af en helemaal mooi wordt het met 100 g/m². Maar ook dan is er nauwelijks of geen verschil merkbaar tussen de verschillende papiermerken. 90 g/m² lijkt ons het meest geschikt voor correspondentie (brieven, facturen, enzovoort), terwijl 100 g/m²-papier daar gewoonlijk te rigide voor is. Dat gebruik je dus het best voor presentaties en andere situaties waarbij je een hoge-kwaliteitsafdruk wil op niet-glanzend papier. De zwaarste matte papiersoorten kwamen trouwens van Epson met maar liefst 167 g/m², van HP met 135 g/m² en van Ilford met 120 g/m². Met Ilford krijg je de best mogelijke afdrucken op mat papier, maar de juiste mediasoort in de printerdriver is lang niet evident. Clairfontaine, een vrij bekende Franse fabrikant van allerlei soorten papier, verkoopt een type 2800 gewoon wit papier (80 g/m²) en een type 'green laser' chloorvrij. Neem 'groen' met een korrel zout: tegenwoordig gebruikt geen enkel papiermerk nog milieu-onvriendelijke chloorbleking. Waarom het type 'green laser' dan toch duurder moet zijn, is ons een raadsel.

Glansrijk

De grote uitdaging voor elke papiersoort is natuurlijk de test met de fotorealistische afbeelding. We gingen voor onze test op zoek naar een testafbeelding die zo goed mogelijk de verschillen tussen de papiersoorten zou blootleggen. Daarvoor consulteerden we onze huisfotograaf Stef Van Schoubroeck. Hij bezorgde ons een foto met veel details, veel kleuren en een hoge resolutie. Ideaal dus voor een test

van verschillende papiersoorten. Een afdruk moet alle kleuren vol en vloeiend tonen. Er mogen ook geen zwarte puntjes inzitten, en de samengestelde kleuren horen een effen samenstelling te hebben, geen losse puntjes. De meeste papierfabrikanten hebben overigens twee kwaliteiten van fotopapier in huis, zo blijkt: er is gewoon glanzend of "glossy" papier, en glanzend papier met fotokwaliteit (photo glossy). Dat laatste noemen we voor het gemak hoogglanspapier. Het verschil? Dat hoeft niet per se het glanslaagje te zijn: sommige papiermerken verhogen ook het papiergewicht voor het hoogglanspapier.

Mat papier in dezelfde gewichtsklasse van verschillende merken en types, verschilt nauwelijks in kwaliteit. Glanspapier wel. Het slechte nieuws is dat glanspapier erg duur is. We vonden soorten van € 0,62 per blad tot maar liefst € 3 per blad, en dat is te veel om zomaar wat te experimenteren. Nochtans is dat de enige goeie manier om het beste papier voor jouw printer te vinden. Er hangt namelijk ook veel af van je persoonlijke smaak. De verschillende soorten hoogglanspapier geven wel andere resultaten op de verschillende printers, maar er zijn geen criteria om het ene resultaat nu slechter of beter te vinden. Soms verschillen de kleuren wat, soms is er een verschil in de glanslaag. Conclusie:

kijk gewoon naar de prijs, en naar je eigen smaak! Het is misschien wel een goed idee om aandacht te besteden aan het papiergewicht. Als het papier te kartonachtig is, kan dat voor transportmoeilijkheden zorgen in de printer. Als het te licht of te dun is zit je met hetzelfde probleem. Een vuistregel is dat je papier het best tussen 220 en 260 g/m² kiest, op voorwaarde dat het niet te rigide is: dat risico loop je bij alle papier vanaf 250 g/m². Het hoogglanspapier van Ednet heeft er duidelijk meer last van dan de andere merken: de glanslaag is niet zo briljant en het papier voelt vrij kartonachtig aan. De printers van Canon en Epson hadden er geen problemen mee, maar de HP had enige moeite met de onvermijdelijke U-bocht die het papier in soortgelijke printers moet maken. Bijgevolg was er op het Ednet-papier streepvorming te zien nadat de HP er zijn ding mee had gedaan. In elk geval laat onze test duidelijk zien

dat je met de moderne inkjetprinters van de topmerken schitterende resultaten bereikt op elk type hoogglanspapier dat niet te dun of te dik is, en op voorwaarde natuurlijk dat je een zo compatibel mogelijke papiersoort koos in de printersturing.

Speciaal papier

Onder speciale papiersoorten verstaan we alles wat je niet dagelijks gebruikt. Etiketten vallen daaronder, maar ook media om zelf wenskaarten en banners te maken, of transferpapier waarmee je textiel kan bedrukken. De meeste van deze media hebben geen glanslaag en presteren dus goed met zowat elke printer. Bij etiketten moet je wel even uitkijken als je die wil gebruiken met een laserprinter. Een laserprinter gebruikt immers een oven om de tonerink op het papier te fixeren. Dat wil zeggen dat het papier verhit wordt. Als je etiketten gebruikt die niet tegen minstens 70 °C bestand zijn, zou de kleeflaag kunnen loslaten, waardoor die etiketten in het binnenwerk van je laserprinter terecht komen. Daar komen ze klem te zitten en smeren ze de boel in het ergste geval vol met kleefstof. Let dus op de aanduiding 'geschikt voor laserprinters' op de verpakking van de etiketten! Gebruik nooit, we herhalen, nooit andere soorten in een laserprinter. Niet, dus.

VAKTAAL

Driver: Engels voor stuurprogramma of stuurbestand, een klein programmaatje dat een randapparaat afstemt op de pc, zodat ze vlot met mekaar kunnen communiceren.

Toner: Cassette met poedervormige inkt die gebruikt wordt in laserprinters en kopieermachines. De inkt wordt eerst op een trommel (drum) aangebracht, waar het papier vervolgens wordt overgerold. De inkt wordt door verhitte fixatie geïmpregneerd.

De tabellen uit dit artikel
staan nog uitgebreider on line!
Surf naar
[www.clickxmagazine.be]

PRINTPAPIER

MERK EN TYPE	DEKLAAG	FORMAAT	BLADEN/ PAK	BLADGEWICHT (G/M ²)	AANBEVOLEN PRINTERTYPE	STUKSPRIJS (€ INCL. BTW)	WEBSITE
CANON							
Photo Paper Pro PR-101	Glans	A4	15	245	Alle inkjet	17,97	http://nl.canon.be
MP-101	Mat	A4	50	—	Alle inkjet	15,39	http://nl.canon.be
Glossy Photo Paper GP-301N	Hoogglans	A4	20	—	Alle inkjet	11,92	http://nl.canon.be
CLAIRFONTAINE							
Clairfontaine 2800	Mat	A4	500	80	Alles	6,51	www.clairefontaine.tm.fr
3000 Chloorvrij	Mat	A4	500	80	Alles	7,39	www.clairefontaine.tm.fr
EASY COMPUTING							
Hoogglanzend Fotopapier 125 g/m ²	Hoogglans	A4	12	125	Alle inkjet	8,95	www.easycomputing.com
Hoog Kwaliteitspapier Inkjet	Mat	A4	100	90	Alle inkjet	8,95	www.easycomputing.com
EDNET							
Colour Inkjet Paper	Mat	A4	50	90	Alle inkjet	7,41	www.hypercarrefour.be/ Home.cfm?&lang=nl
Photo Inkjet Paper	Dubbelzijdig Glans/Satijn	A4	10	250	Alle inkjet	11,13	www.hypercarrefour.be/ Home.cfm?&lang=nl
EPSON							
Ink Jet Plain Paper	Mat	A4	250	80	Alle inkjet	5,22	www.epson.de/eng/ product/consmbles/paper.htm
Ink Jet Transparencies	Film	A4	30	—	Alle inkjet	59,31	www.epson.de/eng/ product/consmbles/paper.htm
Matte Paper Heavyweight	Mat	A4	50	167	Alles	14,94	www.epson.de/eng/ product/consmbles/paper.htm
Photo Quality Ink Jet Paper	Mat	A4	100	104	Epson 720/ 1140/2880 dpi	14,92	www.epson.de/eng/ product/consmbles/paper.htm
Photo Paper	Glans	A4	20	194	Epson Stylus	12,31	www.epson.de/eng/ product/consmbles/paper.htm
Premium Glossy Photo Paper	Hoogglans	A4	50	255	Epson Stylus	37,05	www.epson.de/eng/ product/consmbles/paper.htm
Premium Semigloss Photo Paper	Satijn	A4	20	251	Epson Stylus	18,75	www.epson.de/eng/ product/consmbles/paper.htm
ESSELTE DATALINE							
Copy & Laser 80 g	Mat	A4	500	80	Alles	5,26	www.esselte.com/dataline
Doublesided Coated Paper 100 gsm	Mat	A4	50	100	Alle inkjet	10,56	www.esselte.com/dataline
Premium Coated Paper 90 gsm 50p	Mat	A4	50	90	Alle inkjet	6,98	www.esselte.com/dataline
Premium Photo Paper	Hoogglans	A4	15	177	Alle inkjet	10,97	www.esselte.com/dataline
Iron-on Transfer Paper	Mat	A4	10	—	Alle inkjet	18,72	www.esselte.com/dataline
ILFORD							
Photo Glossy Paper	Glans	A4	20	238	Alle inkjet	19,78	www.hypercarrefour.be/ Home.cfm?&lang=nl
Photo Satin Paper	Satijn	A4	20	238	Alle inkjet	13,58	www.hypercarrefour.be/ Home.cfm?&lang=nl
Superior Inkjet Paper	Mat	A4	100	120	Alle inkjet	13,58	www.hypercarrefour.be/ Home.cfm?&lang=nl
IMPEGA							
Premium Wit Papier A4 80g	Mat	A4	500	80	Alles	5,83	www.lyreco.be
HEMA							
Glossy Fotopapier	Hoogglans	A4	10	175	Alle inkjet	7,19	www.hema.be
Glossy Inktjet Papier	Glans	A4	15	150	Alle inkjet	7,19	www.hema.be
HP							
Premium Plus Photo	Hoogglans	A4	15	230	Alle inkjet	17,99	www.hp-go-supplies.com/ english/home/
Premium Photo	Hoogglans	A4	15	202	Alle inkjet	8,99	www.hp-go-supplies.com/ english/home/
Premium High Gloss Film	Hoogglans	A4	20	200	Alle inkjet	24,99	www.hp-go-supplies.com/ english/home/
Bright White Inkjet Paper	Mat	A4	200	90	Alle inkjet	8,99	www.hp-go-supplies.com/ english/home/
Premium Inkjet Glossy Paper	Glans	A4	50	160	Alle inkjet	49,99	www.hp-go-supplies.com/ english/home/
Inkjet T-shirt Transfer Paper	Mat	A4	10	170	Alle inkjet	17,99	www.hp-go-supplies.com/ english/home/

— = niet gespecificeerd of niet van toepassing

INKTFESTIJN

Op het internet kan je zowat alles vinden, en dus ook verkooppunten voor inktcassettes allerhande. Alles wat je nodig hebt is een creditcard: daarmee je kan vlot inktcassettes van merk A voor printermerk B bestellen en naar je toe laten sturen. Bij de Amerikaanse firma Nectron [<http://www.nectron.com/main.php3?primNavIndex=1&>], moet je zowat alle consumables te koop vinden.

Navullen of recycleren?

Op OddParts [<http://www.oddparts.com/ink/help.htm>] vind je alle mogelijke informatie over hoe je zelf inktcassettes kan bijvullen. De firma in kwestie verkoopt flessen met inkt en speciale naalden om de inkt de cassettes in te krijgen. Je vindt op de website duidelijke instructies voor bijvullen, letterlijk voor alle merken en types van inkjetprinters. Als je twee linkerhanden hebt, mag je het al vergeten, want bijvullen is niet bepaald gemakkelijk. De juiste materialen zijn absoluut belangrijk, want soms moet je stukken harde plastic afbreken en dan een naald in een nauwe opening stoppen tot ze een sponsje in de cassette raakt, om je maar een idee te geven.

Voor het eigenlijke vulproces neem je ook het best even rustig de tijd, want door een naald stroomt de inkt nu niet bepaald bij beken de cartridge binnen. Te haastig zijn resulteert in een onoverzichtelijke inkt-smurrie overall, behalve in de cartridge. Geduld is een mooie deugd. Volg de instructies nauwkeurig, want als er inkt in de printer loopt is de ellende helemaal niet meer te overzien. Ook voor toners kan navullen [www.tonerrefillkits.com], maar daar moet je nog voorzichtiger mee zijn: 'toner' is een zwart, fijn poeder dat sneller dan je lief is verspreid raakt.

Zelf recycleren kan ook. Gooi lege inkt-

tonercassettes niet weg, maar contacteer de firma E.C.C. (Empty Cartridge Collection, [<http://www.emptycartridges.be>]). Op de site staat een gsm-nummer en hun tarieven: je belt ze op als je minstens 25 lege inktcassettes verzameld hebt, waarna ze alles bij je thuis komen oppikken. Zeker doen: je spaart het milieu, en je wordt er nog voor betaald ook.

Zoek de zeven verschillen

Wij besloten eerst eens te kijken of er überhaupt wel een verschil te zien was tussen de verschillende soorten inkt. Met name uiteraard tussen de inkt van de printerfabrikant zelf en die van een alternatieve leverancier. In eerste instantie beperkten we ons tot Esselte. Deze fabrikant levert inktcassettes voor zowel onze HP als onze Epson printer. Voor de test kozen we de papier-soort waarmee de inktspuiter het best presteerde, en z'n eigen inktmerk. Daarna herhaalden we de test met de inkt van Esselte. Vervolgens zochten we de zeven verschillen, tussen de afdrucken. Zowel bij Epson als bij HP konden we zelfs met een vergrootglas nauwelijks verschil ontdekken tussen de verschillende inktsoorten. De haarkliever in ons vond enkele lichte tintverschillen, maar niets dat ons echt zorgen zou mogen baren. Ook het bekende inktmerk Pelikan verkoopt alternatieve inktcassettes voor allerlei printermerken, maar helaas konden we daarvan niet tijdig de juiste cassette vastkrijgen.

We probeerden ook alternatieven voor een laserprinter. Bij een wat oudere HP LaserJet 5L vervingen we de toner van HP door een beetje van Verbatim [www.verbatim-europe.com/productinfo/imaging/toner-products.shtml]. Er was wat verschil in zwarteheid te zien tussen de afdrucken met beide toners, maar niets wereldschokkends. Na wat gevoel met de contrast- of economieparameters van de printerdrivers kan je een teveel aan zwart alleszins wel wegwerken. De Verbatim toner is iets goedkoper én milieuvriendelijker. Er zit namelijk een 'port betaald'-sticker bij waarmee je een lege toner (ook als dat een HP-exemplaar was) gratis kan opsturen naar een recyclagecentrum van Verbatim. En ja: er zit een sticker bij voor België. Verbatim verkoopt alternatieve toners voor zowat alle merken van laserprinters.

INKTPATRONEN

MERK	TYPE	INKT	PRINTERTYPE	SOORT	INHOUD (ML)	STUKSPRIJS (€ INCL. BTW)	WEBSITE
Canon	BC-10	Zwart	Canon BJC50/55/85	inktcassette	—	50,27	www.canon.be
Canon	BC-11e	Kleur	Canon BJC50/55/85	inktcassette (4 kleuren)	—	56,98	www.canon.be
Canon	BC-12e Photo	Fotokleur	Canon BJC55/85	inktcassette	—	90,28	www.canon.be
Canon	BC-20	Zwart	Canon S100	inktcassette	—	44,25	www.canon.be
Canon	BC-21e	Kleur	Canon S100	inktcassette (4 kleuren)	—	66,09	www.canon.be
Canon	BCI-24K	Zwart	Canon S200/3x0	inktcassette	—	9,14	www.canon.be
Canon	BCI-24C	Kleur	Canon S200/3x0	inktcassette (4 kleuren)	—	19,93	www.canon.be
Canon	BCI-3èK	Zwart	Canon S5xx/630x/750	inktcassette	—	15,10	www.canon.be
Canon	BCI-3èC/M/Y	1 kleur	Canon S5xx/630x/750	inktcassette	—	12,03	www.canon.be
Canon	BCI-6K	Zwart	Canon S8xx/900x	inktcassette	—	12,03	www.canon.be
Canon	BCI-6C/M/Y	1 kleur	Canon S8xx/900x	inktcassette	—	12,03	www.canon.be
Epson	C13S02009340	Zwart	Epson Stylus Color 400/500/600 & Photo	inktcassette	—	27,16	www.epson.be
Epson	C13S02008940	Kleur	Epson Stylus Color 400/500/600/1520	inktcassette	—	33,15	www.epson.be
Epson	C13T007401	Zwart	Epson Stylus Photo 9xx	inktcassette	—	28,24	www.epson.be
Epson	C13T008401	Kleur	Epson Stylus Photo 9xx	inktcassette	—	22,88	www.epson.be
Epson	C13T032140	Zwart	Stylus C70, Stylus C80, Stylus C82	inktcassette	—	42,29	www.epson.be
Epson	C13T042x40	1 kleur	Stylus C82	inktcassette	—	17,64	www.epson.be
Esselte Dataline	94255 (Epson Compatible C13S02009340)	Zwart	Epson Stylus Color 400/500/600 & Photo	inktcassette	16	7,18	www.esselte.com/dataline
Esselte Dataline	94228 (Epson Compatible C13S02018740)	Zwart	Epson Stylus Color 440/60t	inktcassette	16	10,81	www.esselte.com/dataline
Esselte Dataline	94242 (Canon Compatible BJI-21BK)	Zwart	Canon BJC-4000/4100/4200/4300/4550/5500	inktcassette	9	5,89	www.esselte.com/dataline
Esselte Dataline	94243 (Canon Compatible BJI-21C)	Kleur	Canon BJC-4000/4100/4200/4300/4550/5500	inktcassette (3 kleuren)	3x 5	8,07	www.esselte.com/dataline
HP	nr. 45	Zwart	HP PhotoRet3 inkjets	inktcassette	42	39,99	www.hp-go-supplies.com/english/home/
HP	nr. 78	Kleur	HP PhotoRet3 inkjets	inktcassette (3 kleuren)	19	44,99	www.hp-go-supplies.com/english/home/
HP	nr. 15	Zwart	HP DJ840/845/920/940/3820 & PSC750/950	inktcassette	25	34,99	www.hp-go-supplies.com/english/home/
HP	nr. 17	Kleur	HP DJ840/845	inktcassette (3 kleuren)	15	39,99	www.hp-go-supplies.com/english/home/
HP	nr. 20	Zwart	HP DJ640/656	inktcassette	28	34,99	www.hp-go-supplies.com/english/home/
HP	nr. 27	Zwart	HP DJ3320/3420	inktcassette	10	24,99	www.hp-go-supplies.com/english/home/
HP	nr. 28	Kleur	HP DJ3320/3420	inktcassette (3 kleuren)	8	27,99	www.hp-go-supplies.com/english/home/
HP	nr. 56	Zwart	HP PhotoRet4 inkjets	inktcassette	19	25,99	www.hp-go-supplies.com/english/home/
HP	nr. 57	Kleur	HP PhotoRet4 inkjets	inktcassette (3 kleuren)	17	44,99	www.hp-go-supplies.com/english/home/
HP	nr. 58	Fotokleur	HP PhotoRet4 inkjets	inktcassette (3 kleuren)	17	32,99	www.hp-go-supplies.com/english/home/
HP	C3906A	Zwart	HP LaserJet 5L/6L	toner	—	70,99	www.hp-go-supplies.com/english/home/
Verbatim	EPA/06A	Zwart	HP LaserJet 5L/6L	toner	—	niet meegedeeld	www.verbatim-europe.com/productinfo/imaging/tonerproducts.shtml

— = niet gespecificeerd of niet van toepassing

ALGEMENE CONCLUSIE

Moderne papiersoorten en moderne printers zijn aan elkaar gewaagd. Zowel bij mat papier als bij hoogglanspapier voor foto's vonden we nauwelijks verschillen in kwaliteit. Bij gewoon wit papier (zogenaamd fotokopieerpapier) van 80 g/m² is het verschil zelfs nihil, zowel voor inkjets als voor laserprinters. Dus kies je gewoon

voor het goedkoopste. Meer papiergewicht geeft een witter oppervlak en dus een mooier resultaat, maar je papier is wel duurder. Voor echte kwaliteitsafdrukken op mat papier kies je voor 100 g/m². Het meest gangbare 80 g/m² is eigenlijk alleen goed voor kladafdrukken, voor correspondentie gebruik je minimaal 90

g/m². Bij hoogglanspapier heb je een nog hoger gewicht nodig, namelijk tussen 220 en 260 g/m². Er blijkt verder nauwelijks verschil te zijn tussen de verschillende merken inktcassettes of toners. Als je je inktcassette of toner zelf wil bijvullen, kan er heel wat inkt, zweet en tranen vloeien, maar je kan er wel geld mee besparen.

— Johan Zwiekhorst —